

Valtiovarainministeriö

kirjaamo.vm@gov.fi

ASIA: Lausuntopyyntö hanke VN/11304/2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta. Sanoma Oyj ja Sanoma Media Finland Oy ("Sanoma") kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kunnioittaen seuraavaa hallituksen esitysluonnokseen sisältyvän työnantajan maksamien oikeudenkäyntikulujen verotusta koskevan asian osalta.

Hallituksen esitysluonnoksen tavoite on kannatettava ja korjaa KHO 2023:116 jälkeen syntynyttä tulkinnanvaraista ja kohtuutonta oikeustilaa.

Median ja journalismin tehtävä on ylläpitää rohkeaa julkista keskustelua. Tässä tehtävässään median tulee voida uutisoida aiheista, jotka voivat jakaa mielipiteitä voimakkaasti ilman, että toimittajalle syntyy kohtuuttomia henkilökohtaisia seuraamuksia. Sananvapauden toteutumisen kannalta on olennaista, että mediat voivat tutkivan journalismin keinoin ylläpitää tärkeää yhteiskunnallista keskustelua myös kiistanalaisista aiheista. Mikäli mediayritykset eivät voisi ottaa kantaakseen yksittäisen työntekijän oikeudenkäyntikuluja myös rikosasioissa, olisi se omiaan rajoittamaan muun muassa sananvapauden toteutumista sekä vahingoittaa liiketoiminnan harjoittamista.

Hallituksen esitysluonnos on lähtökohtaisesti selkeästi kirjoitettu ja hyvin perusteltu. Sanoma esittää kuitenkin seuraavan tarkennus- ja lisäysehdotuksen esitysluonnokseen.

Lain voimaantulo

Tuloverolain muutos ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 2026 alusta, ja sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Ehdotamme, että voimaantulosäännöstä muutetaan siten, että tuloverolain 69 e §:ää sovelletaan takautuvasti myös vuosina 2024 ja 2025 maksettuihin oikeudellisen neuvonnan kustannuksiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätös KHO 2023:116 muutti oikeustilaa merkittävästi. Lakiesityksen tullessa voimaan 1.1.2026 syntyy tilanne, jossa verokohtelu määräytyy sen perusteella, minä vuonna oikeudellisen neuvonnan kustannukset on maksettu. Tämä johtaa

epäyhdenvertaiseen kohteluun ja voi aiheuttaa kohtuuttomia seuraamuksia erityisesti niille, joiden kustannukset ovat syntyneet KHO:n päätöksen jälkeen ja ennen lain voimaantuloa.

Mikäli lakia ei sovelleta takautuvasti, on olemassa riski, että Suomen valtio rikkoo Euroopan ihmisoikeussopimuksen (EIS) 10 artiklaa, joka turvaa sananvapauden. KHO:n ratkaisun mukainen verokohtelu rajoittaa toimittajien ja mediayhtiöiden sananvapautta asettamalla kohtuuttomia veroseuraamuksia tilanteissa, joissa oikeudellista neuvontaa on tarvittu toimituksellisen työn seurauksena. Päätöksellä on sananvapautta koskeva rajoittava vaikutus, joka voi estää toimittajia käsittelemästä yhteiskunnallisesti merkittäviä ja kiistanalaisia aiheita. Kyseessä on siten myös sananvapautta loukkaava menettely.

Lisäksi takautumattomuus voi johtaa ristiriitaan EIS:n 6 artiklan (oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin) ja 7 artiklan (nulla poena sine lege – kielto tulla rangaistuksi ilman lakia) kanssa, mikäli veroseuraamukset rinnastuvat rangaistusluonteisiin seuraamuksiin ilman selkeää lainsäädäntöperustaa.

Ehdotamme, että voimaantulosäännökseen lisätään erillinen säännös, jonka mukaan 69 e 8:ää sovelletaan myös niihin oikeudellisen neuvonnan kustannuksiin, jotka on maksettu KHO:n päätöksen jälkeen mutta ennen lain voimaantuloa. Tämä olisi oikeudenmukainen ja perusoikeusmyönteinen ratkaisu, joka turvaisi yksilöiden oikeusturvaa ja estäisi perusoikeusloukkauksia.

Helsingissä 23. kesäkuuta 2025

Sanoma Oyj ja Sanoma Media Finland Oy

Marcus Wiklund

Johtaja, yhteiskuntasuhteet